

Marko Perišić

Diplomski studij povijesti, nastavnički smjer

Diplomski studij anglistike, prevoditeljski smjer

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvještaj s okruglog stola *Časopisi studenata povijesti u Hrvatskoj*, Zagreb, 29. studenog 2024.

U sklopu Međunarodnog znanstvenog skupa, povodom 150. godišnjice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta, uredništvo časopisa *Pro tempore* odlučilo je posebnom prigodom proslaviti postojanje studentskih časopisa povijesti u Hrvatskoj. Uredništvo je stoga 29. studenoga u dvorani D6 Filozofskog fakulteta u Zagrebu organiziralo okrugli stol na kojemu su, osim predstavnika časopisa *Pro tempore*, urednika **Matije Pudića** i **Rubena Prsteca**, sudjelovali glavni urednik zadarske *Rostre* **Krste Gašperov**, glavna urednica sveska 10–11 povijesnog zbornika radova s Fakulteta Hrvatskih studija, *Luciusa*, **Suzana Simon** te glavna urednica pulskog *Epulona* **Lara Frangen**. Okrugli je stol vodila i moderirala glavna urednica 20. broja časopisa *Pro tempore* **Marija Bišćan** s ciljem da sudionici u obliku razgovora opišu svoja iskustva i iskažu svoja mišljenja o časopisima studenata povijesti, njihovu trenutačnom stanju te njihovoj budućnosti.

Okrugli je stol započeo uvodnom riječju Marije Bišćan koja je zahvalila na velikom broju prisutnih. Ukratko je opisala povijest i trenutačno stanje studentskih časopisa povijesti od *Luciusa*, prvijenca koji se počeo izdavati 2002, do najmlađeg splitskog *Pletera* izdanog prvi put 2017. godine. Moderatorica je zatim prepustila uvodnu riječ predstavnicima časopisa, počevši sa Suzanom Simon. Glavna urednica desetog i jedanaestog sveska zbornika radova *Lucius* s veseljem se sjetila svojih uredničkih dana, hvaleći neprestanu pomoć svojeg fakulteta i svojih profesora, posebice prisutnog profesora Damira Karbića. Kao jedno od svojih najdragocjenijih iskustava istaknula je svoj intervju s povjesničarom Jacquesom Le Goffom kao prvi značajan korak njezinoga akademskog napretka, odnosno korak k njezinom trenutačnom radnom mjestu u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Nakon što je iskazala svoje zadovoljstvo, jer je uspjela očuvati nezavisnost *Luciusa* od prismotre ISHA-e Zagreb, dala je riječ glavnom uredniku *Rostre* Krsti Gašperovu. On se s ponosom prisjećao svega što su njegova generacija, pa i on sam, u zadnjih pet godina uspjeli učiniti kako bi očuvali časopis i kvalitetu njegovih radova. Kako bi se taj uspjeh nastavio, svoje je zadatke ove godine sveo na prenošenje štafete sljedećoj generaciji. Slično tome, Lara Frangen, glavna urednica *Epulona*, rekla je da se ove godine bori održati časopis živim. Prema njezinim riječima,

Izvještaj s okruglog stola Časopisi studenata povijesti u Hrvatskoj

uredništvo *Epulona*, koji inače vodi dvoje urednika, bori se primamiti studente i profesore da sudjeluju u radu časopisa, ali interesa nažalost manjka. Za kraj, predstavnici časopisa *Pro tempore*, Matija Pudić i Ruben Prstec, također su spomenuli nedostatak interesa među studentima, no optimistično tvrde da se svaki problem može riješiti.

Nastavljajući se na komentare Matije Pudića o praksi urednika pripravnika, koju je uveo *Pro tempore*, Marija Bišćan zatražila je mišljenje ostalih sudionika o toj praksi. Svim se prisutnima ideja svidjela, a Krste Gašperov spomenuo je da je on uveo pripravništvo u *Rostru* po uzoru na *Pro tempore*. Sudionici su se složili da radom na stupnju urednika pripravnika mladi studenti stječu znanje o normama pisanja historiografskih radova te vođenja časopisa, čime osiguravaju njihov kontinuitet. Mladi se studenti uče osnovama lektoriranja i pisanja akademskih tekstova, što su sudionici naveli kao jednu od većih prepreka s kojima se mladi studenti suočavaju. Time je moderatorica započela raspravu o najvećim preprekama i problemima koji muče njihove časopise. Tu je glavnu riječ vodila Lara Frangen koja je navela nezainteresiranost čitateljstva i studenata zbog čega teme brojeva moraju često biti slobodne. Jedan od uzroka tog problema, prema njezinom mišljenju, jest mali broj studenata na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli. Unatoč tome, nastoji privući više sudionika većom aktivnošću na društvenim mrežama. Moderatorica Bišćan nadovezala se i pitala ostale sudionike kako se oni snalaze s prikupljanjem radova. Prvo se javila Suzana Simon. Najprije je dodatno pohvalila praksu urednika pripravnika jer je u njezino vrijeme najveći problem s kojim se *Lucius* suočavao bila tehnološka nepismenost mladih urednika iako su krajem svojeg uredništva lako našli rad u struci. Međutim, napominje da, bez obzira na početne prepreke, *Lucius* nikad nije patio od manjka radova i navala je uvijek bila velika. Tada se uključio Ruben Prstec koji je zadovoljan brojem pristiglih radova, praksom pripravništva te pomoći profesora Filozofskog fakulteta u Zagrebu pri izradi novih brojeva časopisa *Pro tempore*. Iskoristio je priliku da pozove prisutne na Međunarodnu konferenciju za mlade istraživače *Vestigia* koju je uredništvo 20. broja *Pro tempore* održalo u travnju 2025. godine, uz neke generalne komentare o problemima koji inače muče historiografske konferencije, poput jezične barijere između stranih i domaćih studenata, odnosno izlagača.

Nadalje, glavna je urednica Bišćan pitala kako i u kojoj mjeri časopisi sudionika surađuju s drugim fakultetima te drugim odsjecima na njihovom fakultetu. Krste Gašperov pohvalio je doprinos i dobru suradnju što su pružili Odjel za arheologiju te u većoj mjeri Odjel za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru. Međutim, Gašperov je napomenuo da zbog smjene njegove generacije vidi pad interesa za rad u časopisu. Matija Pudić komentirao je da *Pro tempore* i time Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu nemaju definirani odnos suradnje s ostalim odsjecima, ali također da su teme brojeva često interdisciplinarne, što privlači mnogo studenata s odsjeka poput lingvistike ili komparativne književnosti. Svakako naglašava vrijednost suradnje i interdisciplinarnosti. Suzana Simon ukratko je rekla da je u njezino vrijeme navala za objavljivanje rada u *Luciusu* bila toliko velika da radova s drugih odsjeka nije ni bilo.

Sljedeće se pitanje ticalo budućnosti i važnosti časopisa kao forme u kontekstu novih oblika medija koji se temelje na kratkom formatu, poput Tik-Toka ili Instagram-Reelsa. Krste Gašperov pohvalio je pitanje s obzirom na tehnološke trendove zbog čega je smatrao da je publicistička forma časopisa još uvijek vrijedna. Moderatorica je također postavila pitanje o skraćivanju obujma pristiglih radova kako bi se privukla šira publika. Lara Frangen najprije se složila sa zaključcima Krste Gašperova i odgovorila da ne vidi smisla u prilagođavanju časopisa publici koja je naviknuta na čitanje kratkih tekstova na internetu. Ruben Prstec nadovezao se na temu važnosti časopisa te je napomenuo da časopisi ponajprije imaju didaktičku funkciju, pogotovo za članove redakcije, jer uče kako recenzirati i izdavati radove. Suzana Simon složila se te naglasila da rad u časopisu priprema studente za zapošljavanje i da su mogućnosti za rad u HAZU-u i Hrvatskom institutu za povijest povoljne za bivše urednike. U raspravu se uključila i publika, odnosno profesorica Nikolina Šimetin Šegvić, profesori Damir Karbić i Filip Budić te stručni suradnik na Fakultetu hrvatskih studija u Zagrebu Tomislav Brandolica. Oni su se složili i tako je počela rasprava o poslovnim mogućnostima za studente povijesti u kojoj su sudjelovali uglavnom članovi publike. Rasprava se nakraju svela na raznolike teme, poput uloge časopisa u obrazovanju. Profesori su se složili da želja za izdavanjem časopisa mora doći od studenata. U raspravu se uključila i tadašnja predsjednica *Društva studenata povijesti Hrvatskih studija* „Ivan Lučić – Lucius” Mirta Kostov, koja je iskazala volju društva za ponovnim pokretanjem zbornika nakon višegodišnje stanke. Budući da je tema došla do pitanja brojnosti studentskih povijesnih časopisa u Hrvatskoj, uključio se glavni urednik sedamnaestog broja časopisa *Pro tempore* Ivan Mrnarević, koji se složio s mišljenjem većine da je broj časopisa prevelik, a broj pristiglih radova premalen. Međutim, budućnost nije tmurna. Unatoč manjku radova i dugotrajnog izdavanja nekih brojeva, Ivan Mrnarević naglasio je da časopisi još uvijek opstaju, a kvaliteta im je uvijek na vrhuncu, čime se akademska zajednica mora ponositi.

Na kraju je Marija Bišćan pitala sudionike što misle o budućnosti svojih časopisa. Krste Gašperov istaknuo je da je njegova trenutačna misija potraga za novim urednicima i priprema te nove generacije za odgovornosti koje ih čekaju. Slično tome, Lara Frangen obećala se boriti za više novih urednika od trenutačne jedne urednice, za više radova, za proboj časopisa na društvene mreže i za objavljivanje njegovih članaka na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa, Hrčku. Također je obavijestila prisutne da devetnaesti broj *Epulona* izlazi u travnju 2025. godine. Matija Pudić i Ruben Prstec iskazali su svoje zadovoljstvo radom u časopisu *Pro tempore* te pozvali sve prisutne da prisustvuju prvoj Međunarodnoj konferenciji za mlade istraživače *Vestigia* u organizaciji uredništva u travnju. Glavna je urednica Bišćan zahvalila sudionicima i svim prisutnima te im je ponudila primjerke osamnaestog broja časopisa *Pro tempore*, a Krste Gašperov darovao je nekoliko primjeraka časopisa *Rostra*.

Pro Tempore

ČASOPIS STUDENATA POVIJESTI BROJ 20 2025.

Pro Tempore

Časopis studenata povijesti,
godina XX, broj 20, 2025.

Glavna i odgovorna urednica
Marija Bišćan

Zamjenik glavne urednice
Ruben Prstec

Uredništvo
Filip Bačurin
Marija Bišćan
Adrian Filčić
Nera Kapustić
Karlo Košir
Ivan Moškato
Marko Perišić
Ruben Prstec
Matija Pudić

Urednici pripravnici
Tita Mikulaš
Benjamin Pintarec

Redakcija
Filip Bačurin
Marija Bišćan
Adrian Filčić
Nera Kapustić
Karlo Košir
Tita Mikulaš
Ivan Moškato
Marko Perišić
Benjamin Pintarec
Ruben Prstec
Matija Pudić

Tajnik Uredništva
Marko Perišić

Recenzenti
dr. sc. Zrinka Blažević
dr. sc. Arijana Kolak Bošnjak
dr. sc. Inga Vilogorac Brčić
dr. sc. Neven Budak
dr. sc. Mihovil Dabo
dr. sc. Vinko Korotaj Drača

dr. sc. Stipe Grgas
dr. sc. Branimir Janković
dr. sc. Maja Katušić
Dea Marić
dr. sc. Lidija Nikočević
dr. sc. Ana Rajković Pejić
dr. sc. Filip Šimetin Šegvić
dr. sc. Luka Špoljarić
dr. sc. Peter Štih
dr. sc. Nikola Tomašegović
dr. sc. Hrvoje Tutek
dr. sc. Nada Zečević
Andrija Živković

Lektura za hrvatski jezik
Antonia Buti
Nikolina Fajt
Grgur Gržetić
Lorenia Jantolek
Nera Kapustić
Mihaela Pokrivač
Martina Prosen

Lektura za engleski jezik
Marko Perišić
Ruben Prstec
Matija Pudić

Oblikovanje
FF Press

Izdavač
Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Tisak
d. o. o. Studio moderna

Naklada
Tiskano u 75 primjeraka.

ISSN: 1334-8302

Tvrđnje i mišljenja u objavljenim radovima izražavaju isključivo stavove i mišljenja autora i ne predstavljaju nužno stavove i mišljenja uredništva i izdavača.

Izdavanje ovog časopisa finansijski je omogućeno:

sredstvima koja je ustupio Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

sredstvima dobivenim na Natječaju za studentske programe Studentskog zbora Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija časopisa Pro tempore im iskreno zahvaljuje na finansijskoj podršci.

Časopis se ne naplaćuje.

Adresa uredništva

Odsjek za povijest

(za: Uredništvo Pro tempore)

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Ivana Lučića 3, 10 000 Zagreb

Kontakt

casopis.protempore@gmail.com

Web-stranica

<https://protempore.ffzg.unizg.hr/>